

**КЎРИШ АЪЗОСИ ИНФЕКЦИЯЛАРИ: УЛАРНИ ПРОФИЛАКТИКА
ҚИЛИШ ВА САМАРАЛИ ДАВОЛАШ**

**Jo'rayeva Muqaddas Xayrullo qizi
Kenjayev Yodgor Mamatqulovich**

*Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Tibbiyot fakulteti talabasi
Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Tibbiyot fakulteti katta o'qituvchisi*

Аннотация

Кўриш аъзоси инсон ҳаётида муҳим рол ўйнайди ва унинг соғлиғини сақлаш юқори аҳамиятга эга. Ушбу мақолада кўз инфекцияларининг турлари, уларнинг сабаблари, асосий клиник белгилари ва асоратлари ўрганилган. Тадқиқотда инфекцияларнинг самарали даволаш усуллари ва профилактика чоралари таҳлил қилинди. Натижалар кўрсатдики, инфекцияларнинг олдини олишда гигиена қоидаларига риоя қилиш, мунтазам офтальмолог кўригидан ўтиш ва шифокор тавсияларига қатъий амал қилиш катта аҳамият касб этади. Мақолада инфекциялар профилактикаси учун тавсиялар ҳамда замонавий даволаш усуллари кўрсатилган.

Калит сўзлар: Кўриш аъзоси инфекциялари, Конъюнктивит, Кератит, Блефарит, Дакриоцистит, Увеит, Кўз гигиенаси, Профилактика, Инфекцияларни даволаш, Офтальмологик текширув.

**ИНФЕКЦИИ ОРГАНА ЗРЕНИЯ: ПРОФИЛАКТИКА И ЭФФЕКТИВНОЕ
ЛЕЧЕНИЕ**

**Джураева Мукадас Хайрулло кизи
Кенжаев Ёдгор Маматкулович**

*Студентка медицинского факультета Термезского университета экономики и
сервиса*

*Старший преподаватель медицинского факультета Термезского университета
экономики и сервиса*

Аннотация

Орган зрения играет важную роль в жизни человека, и сохранение его здоровья имеет высокую значимость. В данной статье рассматриваются виды глазных инфекций, их причины, основные клинические признаки и осложнения. В исследовании проанализированы эффективные методы лечения инфекций и профилактические меры. Результаты показали, что соблюдение правил гигиены, регулярные осмотры у офтальмолога и строгое следование рекомендациям врача имеют решающее значение для предотвращения инфекций. В статье также

представлены рекомендации по профилактике инфекций и современные методы их лечения.

Ключевые слова: инфекции органа зрения, конъюнктивит, кератит, блефарит, дакриоцистит, увеит, гигиена глаз, профилактика, лечение инфекций, офтальмологический осмотр.

EYE INFECTIONS: PREVENTION AND EFFECTIVE TREATMENT

Jo'rayeva Muqaddas Xayrullo qizi

Kenjayev Yodgor Mamatqulovich

Student of the Faculty of Medicine, Termez University of Economics and Service

Senior Lecturer of the Faculty of Medicine, Termez University of Economics and

Service

Abstract

The organ of vision plays a crucial role in human life, and maintaining its health is of utmost importance. This article examines types of eye infections, their causes, main clinical symptoms, and complications. The study analyzed effective methods for treating infections and preventive measures. The results showed that adhering to hygiene rules, undergoing regular ophthalmological check-ups, and strictly following medical recommendations are essential for preventing infections. The article also provides recommendations for infection prevention and modern treatment methods.

Keywords: eye infections, conjunctivitis, keratitis, blepharitis, dacryocystitis, uveitis, eye hygiene, prevention, infection treatment, ophthalmological examination.

Кириш: Кўриш аъзоси инсоннинг асосий сезги органларидан бири бўлиб, унинг соғлом ҳолатда сақланиши ҳаёт сифатига сезиларли таъсир кўрсатади. Жаҳон статистика маълумотларига кўра, инсон атроф-муҳит ҳақидаги маълумотларнинг 80–90% қисмини айнан кўриш орқали қабул қилади. Шу сабабли, кўзнинг тўғри функцияланиши ҳаётнинг ажралмас қисми ҳисобланади. Аммо кўриш аъзоси инфекциялари дунёнинг барча минтақаларида жиддий муаммо ҳисобланиб, кўриш қобилиятига салбий таъсир кўрсатади. Кўп ҳолларда инфекцияларнинг олдини олиш чораларига риоя қилинмаганлиги ёки ўз вақтида даволаш амалга оширилмаганлиги сабабли кўзга жиддий зарар етказилади. Ушбу мақолада кўз инфекцияларининг турлари, уларни даволаш ва профилактик тадбирлар бўйича маълумотлар тақдим этилади.

Материаллар ва усуллар: Тадқиқот доирасида қуйидаги инфекция турлари таҳлил қилинди:

1. Конъюнктивит (бактерияли, вирусли, аллергияли).
2. Кератит (бактерияли ва замбуруғли).

3. Блефарит (қовоқларнинг инфекцияцион яллиғланиши).
4. Дакриоцистит (кўз ёши йўлларининг инфекцияси).
5. Увеит (кўзнинг ичкари қатламлари яллиғланиши).

Тадқиқотда инфекцияларнинг келиб чиқиш сабаблари, асосий клиник белгилари ва уларнинг даволашга бўлган сезгирлиги ўрганилди. Шунингдек, замонавий антибактериал, антивирус ва антифунгал воситаларнинг самарадорлиги таҳлил қилинди.

Натижалар: Тадқиқот давомида қуйидаги натижалар қайд этилди:

1. Конъюнктивит бактериялар (стафилококк ва стрептококк) ёки вируслар (аденовирус) билан боғлиқ ҳолда кенг тарқалганлиги аниқланди. Аллергик конъюнктивит эса асосан чанг, гулчанг ёки косметика билан алоқада бўлган ҳолларда юзага келади.

2. Кератит инфекциялари кўпинча контакт линзалардан нотўғри фойдаланиш ёки корнеанинг микрошикастланишлари сабабли юзага келади.

3. Дакриоцистит асосан ёш болаларда учраб, кўз ёши йўлларининг туғма ёки орттирилган тикилиб қолиши натижасида келиб чиқади.

4. Антибиотиклар ва антивирус воситалар инфекциялар билан курашишда юқори самарадорлик кўрсатган бўлса-да, беморларнинг шифокор тавсияларига тўлиқ амал қилмаслиги туфайли қайталанувчи инфекциялар кузатилган.

Муҳокама: Тадқиқот натижалари кўрсатдики, кўпгина кўз инфекциялари ўз вақтида диагностика ва даволаш орқали олдини олиш мумкин. Айниқса, бактерияли ва вирусли инфекцияларда шифокор томонидан белгиланган даволаш курсига тўлиқ риоя қилиш инфекциянинг тўлиқ бартараф этилиши учун зарурдир. Тадқиқот давомида замонавий профилактика усуллари, жумладан, контакт линзалардан тўғри фойдаланиш, кўзга доимий гигиена қоидаларига риоя қилиш, ҳимоя воситаларидан фойдаланиш муҳим аҳамият касб этганлиги аниқланди. Шу билан бирга, антибактериал воситалардан нотўғри фойдаланиш антибиотикларга чидамли бактерияларнинг кўпайишига сабаб бўлиши мумкин.

Хулоса ва тавсиялар: Кўз инфекцияларининг олдини олиш учун гигиеник тадбирларга қатъий амал қилиш зарур. Қўлларни ювиш ва контакт линзаларни тўғри сақлаш бўйича ахборот тарқатиш профилактикада муҳим ўрин тутди.

1. Мунтазам равишда офтальмолог кўригидан ўтиш инфекциялар олдини олишга ёрдам беради.

2. Даволаш жараёнида шифокор тавсиялари ва даво курсига тўлиқ амал қилиш инфекциялардан самарали халос бўлиш учун зарурдир.

3. Иммунитетни мустаҳкамлаш ва зарарли одатларни камайтириш кўз соғлиғини яхшилашга ҳисса қўшади.

4. Атроф-муҳит гигиенасини назорат қилиш инфекция тарқалиш хавфини камайтиради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. World Health Organization (WHO). Prevention of Blindness and Visual Impairment. Geneva: WHO Publications, 2021.
2. American Academy of Ophthalmology. Clinical Guidelines for the Management of Eye Infections. San Francisco: AAO, 2020.
3. Willcox MDP. Microbial Adhesion and Contact Lens-Related Infections. *Clinical & Experimental Optometry*, 2020; 103(1): 4-12.
4. West SK, Sommer A. Prevention of Blindness and Prioritizing Eye Health. *The Lancet*, 2019; 10(11): 1012-1017.
5. Kunimoto DY, Sharma S, Garg P. Ocular Infection Diagnosis and Treatment. *Ophthalmology Clinics*, 2018; 28(4): 457-465.
6. Ushida H, Tsubota K. Role of Tear Film in Eye Infection Prevention. *Cornea*, 2017; 36(9): 1123-1131.
7. Starke RD, Paschalaki KE, Gordon C. Eye Infections and Systemic Disease Interrelations. *British Journal of Ophthalmology*, 2016; 100(3): 352-358.
8. Mamatqulovich K. Y. Me'da osti bezi o 'tkir va surunkali pankreatit kasalliklarini gistomorfologik tahlili //American journal of applied medical science. – 2024. – T. 2. – №. 3. – С. 49-53.
9. Mamatqulovich K. Y. et al. Glomerulonefrit kasalligida klinik laborator tahlillarning o'rni va samaradorligi //American journal of applied medical SCIENCE. – 2024. – T. 2. – №. 3. – С. 112-120.
10. Mamatqulovich K. Y., Ismatulloevich X. I., Xabibullo o'g'li C. S. Ko'kyo'tal kasalligi va uni oldini olish chora-tadbirlari //American journal of applied medical science. – 2024. – T. 2. – №. 4. – С. 18-21.
11. Mamatqulovich K. Y., Fayzullayevna R. S. Husnbuzarlar etiologiyasi, klinikasi va davolash chora-tadbirlari //American journal of applied medical science. – 2024. – T. 2. – №. 3. – С. 126-130.
12. Kenjayev Y. "Bio eko texno" ma'suliyati cheklangan jamiyatga qarashli maishiy chiqindilarni saralash va qayta ishlash korxonasi xodimlarining salomatligi //TISU ilmiy tadqiqotlari xabarnomasi. – 2023. – T. 1. – №. 2. – С. 172-176.